

VAN
HEIDE
EN VERRE

SAFARIBOEKJE

CODA MUSEUM

VAN HEIDE EN VERRE

SAFARIBOEKJE

DIT IS HET BOEKJE VAN:

TIP • Kun je één van de letters in jouw naam schrijven of tekenen in de vorm van een blad of veer?

Als een echte explorer kun je in CODA Museum met dit safariboekje op ontdekkingsreis in de wereld van natuur, dieren en kunstenaars door goed te kijken, tekenen en vragen te beantwoorden.

Gebruik je fantasie en ontdek **Van heide en verre!** Hoe raken kunstenaars geïnspireerd door flora en fauna, bijvoorbeeld op de Veluwe? En welke materialen gebruiken zij allemaal om een kunstwerk te maken met dieren en landschappen?

Kijk straks goed naar de kunstwerken. Probeer ook te ontdekken van welk materiaal ze zijn gemaakt. Denk aan hout, papier, verf, maar ook pvc, steen of bot.

WIST JE DAT?

flora

Flora betekent 'bloem' en is een Grieks/Romeins woord. Flora wordt ook gebruikt om alle bloemen en planten samen te omschrijven.

fauna

Fauna is het woord voor een verzameling dieren die bijvoorbeeld in een bepaald gebied of periode voorkomen. Denk aan alle dieren in het bos, alle dieren in de zee, alle dieren op de hei, etc.

Er worden ook sieraden en papierkunstwerken gemaakt die lijken op dieren of dingen die je kunt vinden in het bos. Ook worden ze bijvoorbeeld gemaakt van materialen uit de natuur. CODA bewaart er een heleboel in een speciale opslagplaats (dit heet een depot). Soms mogen ze daar een tijdje uit om te worden bekeken in een tentoonstelling.

Hamstertijd! Behaal de hoogste nootjesscore

Onderaan elke pagina kun je inkleuren hoeveel nootjes je hebt verzameld met het beantwoorden van de vragen en het doen van de opdrachten.

HOE KOM JE VAN IDEE TOT VORM?

Kunstenaars denken vaak eerst heel veel na en kijken, luisteren, lezen en experimenteren voor ze een kunstwerk maken. Dit kan een schilderij zijn, een beeld, een sieraad, een boek, een film en nog zoveel meer.

1 *Waar denk jij aan bij een kunstwerk? Een schilderij, beeld, of iets anders?*

.....

2 *Heb jij een favoriet kunstwerk?*

.....

Couzijn van Leeuwen was een kunstenaar die heel erg hield van de natuur. Hij kreeg telkens weer nieuwe ideeën tijdens de vele wandelingen die hij maakte. Couzijn maakte veel kunstwerken van papier. Wist je dat hij alleen een nietmachine gebruikte om zijn werken te maken? In de tentoonstelling zie je een door hem gemaakte boskast en op de foto hiernaast zie je een hele grote jungle die je kunt bewonderen in CODA Bibliotheek.

TIP: *Bekijk de jungle vanaf de trappen op verschillende verdiepingen!*

Voor veel **kunstenaars** is de **natuur** een plek om ideeën op te doen of om te leren hoe iets in elkaar zit en te ontdekken welke materialen er zijn om te kunnen gebruiken. En niet te vergeten: in de natuur zie je ontelbaar veel kleuren!

KLEUREN

Dieren, bloemen en planten hebben allemaal eigen kleuren en die hebben ze niet zomaar. Rood is bijvoorbeeld vaak bedoeld om op te vallen, maar ook om af te schrikken. Groen en bruin kunnen kleuren zijn om je te verbergen tussen de bladeren en een kleurrijke gele bloem trekt bijvoorbeeld de aandacht van bijen.

Wist je dat bijen niet snel bij een rode bloem in de buurt komen? Ze kunnen deze kleur namelijk niet zien!

Teken een dier, plant of bloem die je in de tentoonstelling (of thuis) ziet en kleur deze in. Vertel erbij wat deze kleuren doen. Zorg de kleur dat de plant opvalt? Of heeft jouw dier een vacht om mee te pronken of zich juist te verstoppen?

Kletsen met kleur

Dieren en planten kunnen dan wel niet praten, soms vertellen ze ons met kleuren wat ze nodig hebben. Een plant met gele bladeren wil graag extra mest of minder water en een goudvis die lichter van kleur wordt zegt dat hij graag op een zonniger plekje in huis neergezet wil worden.

Ook kunstenaars werken vaak met kleur: een bepaalde tint rood of die ene heldere kleur blauw. Hoe maak je kleuren na die je in de natuur ziet? En hoe maakt een kunstenaar hiervoor materiaal zoals verf of gekleurd textiel? Hij kan bijvoorbeeld mengen, water toevoegen voor een lichtere kleur, zelf stof verven met afval uit de keuken of bij foto's een speciaal filter gebruiken en zo met materialen een **idee** in het hoofd omzetten tot een **vorm** met de handen.

TIP

Zoek in de tentoonstelling de kunstwerken:

- * Met de felste kleuren
- * Die geknipt zijn uit zwart papier

Welke dieren en dingen uit de natuur zie je op deze kunstwerken?

WAT GAAN WE DOEN OP SAFARI?

Wij gaan dus de 'natuur' in. Hoe gaan we dat doen?

We gaan op safari langs de kunst! Je ziet allerlei kunstwerken die te maken hebben met de natuur.

We gaan kijken naar kunstwerken door de ogen van Veluwse dieren!

We hebben een paar dieren gekozen die je vaak ziet op de Veluwe.

Na deze tentoonstelling kijk je misschien anders naar kunst, maar ook naar deze dieren.

NOOTJESSCORE

Kunstwerk met de felste kleuren en van zwart papier gevonden in de tentoonstelling

Tekening over kleuren gemaakt

De Jungle-installatie bekeken in CODA Bibliotheek

KUNST DOOR DE OGEN VAN VELUWSE DIEREN

HET KONIJN

Kunstenaar Marijke Janssen maakt beelden van dieren, zoals dit konijn. Er zitten veel grapjes in haar werk en ze speelt met hoe iets in het 'echt' is en hoe het in je fantasie kan zijn. Vaak zijn huisdieren haar inspiratie, maar ze maakt ze dan net even iets anders. **Zo maakt ze bijvoorbeeld beelden van kanariepieten die wel 1,70 meter hoog zijn!** In het echt zijn dat natuurlijk hele kleine vogeltjes. Haar beelden zijn vaak gemaakt van papier, kunststof en klei. De 'huid' is een mozaïek van gekleurd papier in combinatie met kunststof. Marijke Janssen over haar werk: "Ik vind het fascinerende aan dieren dat ze zo geconcentreerd iets doen: luisteren, wachten, kijken en spelen."

- 1 *Wat zie je in dit werk?*
- 2 *Welke kleuren vallen je meteen op?*
- 3 *Van welk materiaal is het werk gemaakt?*

BONUSVRAAG

*Als je goed kijkt zie je dat het dier ergens op zit. Wat is dat denk je?
En waar wordt het voor gebruikt?*

.....

Konijnenkennismomentje

Wist je dat konijnen vaak gebruikt worden in spreekwoorden en gezegden? Iemand die een **ijskonijn** wordt genoemd is bijvoorbeeld iemand die altijd wel erg rustig blijft en een **konijn uit de hoge hoed toveren** betekent dat je zomaar een heel verrassend idee hebt. Zoek maar eens online naar meer voorbeelden!

NOOTJESSCORE

Vragen over het konijn beantwoord

Bonusvraag beantwoord

Als je in het bos wandelt hoor je het vaak al in de verte: het speciale geluid van de specht. Spechten laten zich niet makkelijk zien, ze zijn namelijk een beetje schuw en best wel **geheimzinnig**. Ze zitten vaak hoog op een boomstam en zijn al weg voordat je ze kunt spotten.

Voor een specht is de snavel heel belangrijk, hiermee maakt hij namelijk zijn nest. Hij wordt ook wel **de bomenklopper** genoemd: hij klopt eerst met zijn snavel op allerlei bomen voordat hij de perfecte holle boom vindt.

De specht is een harde werker, andere dieren zijn blij met hem want van de openingen die hij maakt kunnen bijvoorbeeld de bosuil of boommarter een nestje maken.

1 *Krijg de specht geen hoofdpijn van het tikken tegen de boom? En wanneer houdt de specht eigenlijk op met kloppen?*

Sommige kunstwerken doen je hart misschien ook wel sneller kloppen. Wat je ziet, hoort of meemaakt kan je 'raken' van binnen. Je voelt je misschien blij, stil, enthousiast en je weet eigenlijk niet precies waarom. Kijk nog eens naar het kunstwerk van Marijke Janssen met het konijn (of is het stiekem toch een haas?) of zoek een kunstwerk van een ander dier uit en **voel het kloppen van je hart**.

2 *Klopt het rustig of snel: welk tempo klopt jouw hart eigenlijk?*
Je kunt dit meten door het aantal 'slagen' per minuut te tellen.

3 *Welk gevoel krijg je als je naar dit kunstwerk kijkt?*

TIP VOOR THUIS: kijk snel achterin dit boekje en maak een trommel!

NOOTJESSCORE

Vragen over de specht beantwoord

Luisteren naar je hartslag

Thuis een trommel maken

Verstopfeitje

Als je de specht probeert te bekijken draait hij mee naar de andere kant van de boomstam zodat je 'm niet kunt zien. **Slim!** Op de Veluwe leven de zwarte specht en de grote bonte specht. Wie weet lukt het jou ze een keer te zien!

Jennifer Trask is een Amerikaanse kunstenaar. Haar werk is gemaakt van natuurlijke materialen zoals dierenbotten, geweien en insectenvleugels.

Het hert en de Veluwe

Op de Veluwe ontdek je vooral de ree, het damhert en natuurlijk het edelhert.

Het **edelhert** heeft een heel groot gewei. Als hij 1 jaar oud is begint het eerste deel van het gewei te groeien, dat heet het 'spiesgewei'.

Elk jaar wordt het gewei groter en komen er steeds meer 'takken' aan. Het gewei weegt dan ook steeds meer.

KUNST DOOR DE OGEN VAN VELUWSE DIEREN

HET HERT

1 Het edelhert heeft een sterk gewei nodig om aan het einde van de zomer te kunnen vechten voor de liefde!

Weet je hoe de geluiden worden genoemd die het hert maakt in deze tijd?

.....

2 In de winter werpt het hert zijn gewei af! Het nieuwe gewei begint gelukkig direct met groeien.

Hebben vrouwtjesherten ook een gewei? En hoe noem je een vrouwtjeshert?

.....

VOEDSELFEITJE

Herten houden erg van de blaadjes aan bomen en van planten. Ze eten vooral van de klimop en de braam. In de herfst eet het hert het liefst eikels en beukenootjes.

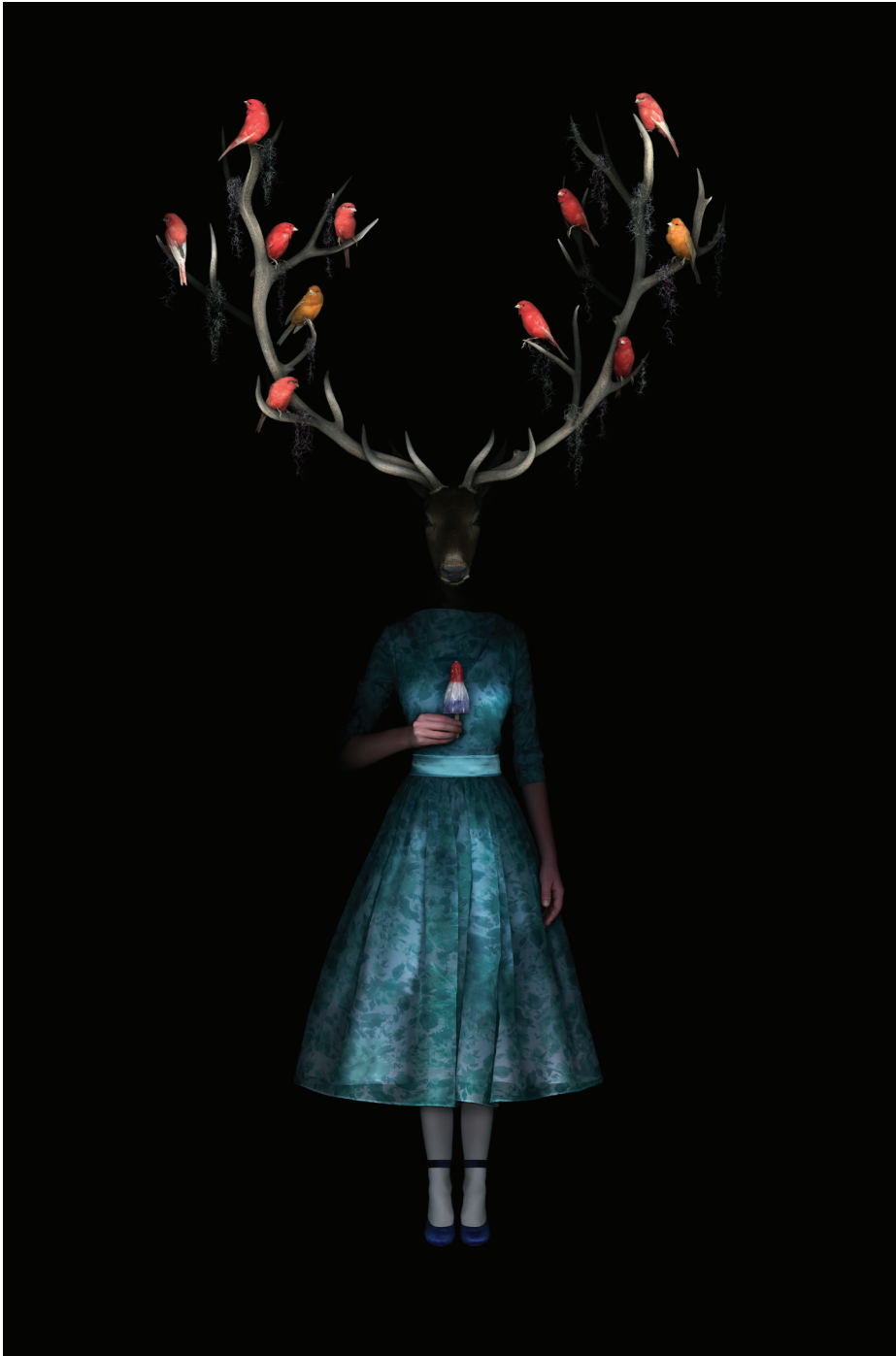
KIJKEN als een hert Herten zien en horen veel beter dan wij. Om een voorbeeld te geven: als je door een verrekijker kijkt zie je dingen die op afstand zijn van heel dichtbij. Zo scherp kan een hert zien zonder verrekijker! Het hert heeft ook een heel goed gehoor, behalve als hij aan het eten is.

DICHTBIJenver Je kunt deze opdrachten zowel bij het werk van Meryl Donoghue als Jennifer Trask doen. Het gaat om de verschillende perspectieven van waaruit je een kunstwerk kunt zien.

1 Ga op een halve meter van het kunstwerk staan (de lengte van je arm).
Welke drie dingen vallen je meteen op? Vertel elkaar wat je ziet.

2 Ga op 1,5 meter van het kunstwerk staan.
Welke drie dingen vallen je op?

3 Ga nu op 3 meter van het kunstwerk staan (twee keer zo ver).
Wat zie je wel en wat zie je niet meer?

Kunstenaar Meryl Donoghue woont en werkt in Londen. De kunst die zij maakt is geïnspireerd op de natuur, verhalen, sprookjes, mythologie, religie en literatuur. Je ziet dan ook allerlei combinaties van verhalen, situaties en figuren in haar werk.

- 1 Wat zie je?
- 2 Welke kleuren vallen je meteen op?
- 3 Van welk materiaal is het werk gemaakt?

KIJKEN met een spiegel Meestal ga je recht voor een kunstwerk staan, maar nu ga je het iets anders aanpakken:

- 1 Ga met je rug naar het kunstwerk staan.
- 2 Pak een spiegel en kijk via de spiegel naar het kunstwerk (of gebruik de selfiefunctie van een smartphone).
Wat zie je wel en wat zie je niet? Vertel elkaar wat je ziet.
- 3 Draai je om en kijk nog een keer naar het kunstwerk, zonder spiegel.
Vertel elkaar wat je nu ziet.

Enne... wist je dat het witte vlak op de hertenbips 'een spiegel' heet?

TIP VOOR THUIS: kijk snel achterin dit boekje en maak een hertengewei van papier-maché!

NOOTJESSCORE

Vragen over herten beantwoord	Vragen over het werk van Meryl Donoghue beantwoord
Opdrachten DICHTBIJ en ver	KIJKEN met een spiegel Thuis een hertengewei maken

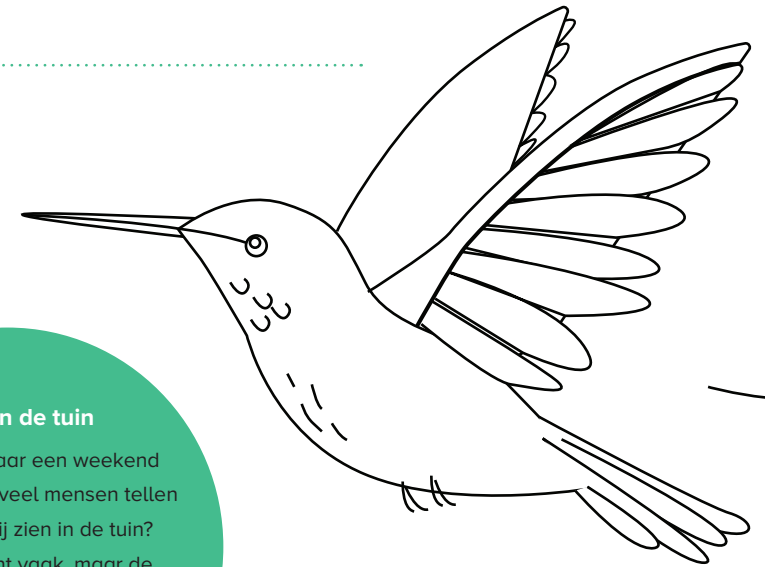
KUNST DOOR DE OGEN VAN VELUWSE DIEREN (FRAAIE) VOGELS

Kunstenaar Gabriela Studer woont en werkt in Zwitserland. Haar werk telt ontelbaar veel details en lijkt bijna met een lasersnijder te zijn gemaakt. Toch is dit niet het geval! Gabriela is papierkunstenaar en in haar kunstwerken komt de natuur bijna tot leven, kijk maar eens naar deze bomen en vogels.

Kijk eens naar haar werk in de tentoonstelling of op de afbeelding hiernaast.

1 Wat zie je?

2 Hoe heeft zij dit gemaakt denk je, met welk gereedschap?

Tellen in de tuin

Wist je dat elk jaar een weekend lang in de winter veel mensen tellen welke vogels zij zien in de tuin? De huismus wint vaak, maar de koolmees kan er ook wat van! Welke andere vogels denk jij dat er in de top 10 staan?

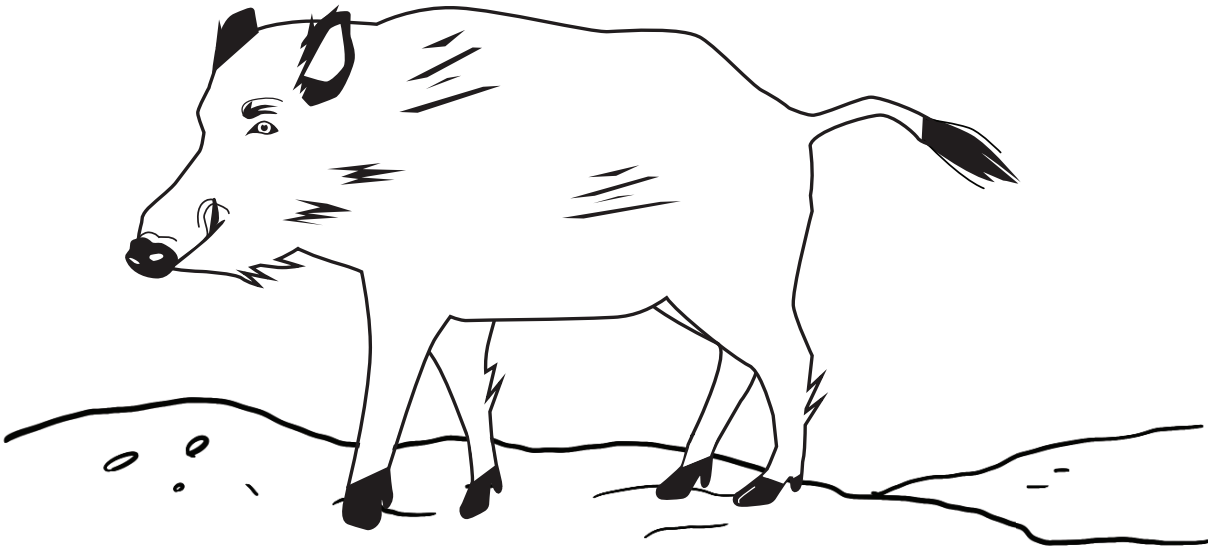
NOOTJESSCORE

Vragen over het werk van Gabriela Studer beantwoord

Inkleuren vogeltekening

Het Everzwijn en de Veluwe

Het is niet zo moeilijk om wilde zwijnen tegen te komen op de Veluwe: er zijn er namelijk heel veel! Als je in de schemering in het bos wandelt zie je ze al gauw. Ze leven in kleine groepjes van ongeveer 20 dieren.

Het everzwijn lijkt op een varken, maar ze hebben twee grote slagstanden en een speciale neus waarmee ze goed in de aarde kunnen wroeten om zoek naar eten.

Everzwijnen eten bijna alles, maar vooral kastanjes, eikels, wortels, wormen, maïs, bieten, klavers, kruiden en zelfs jonge vogels en hagedissen.

Waarom rolt een everzwijn graag door de modder?

Soms zie je in het bos een hele rommelige kuil vol met takken, hoopjes omgewoelde aarde en sporen. Dit was dus het everzwijn aan het werk! Hij heeft hier lopen wroeten om eten te vinden of lekker door de modder liggen rollen. Allerlei kleine insecten vinden het fijn om in de vacht van het everzwijn te zitten, maar daar is hij zelf niet zo blij mee want ze steken en jeuken. Rollen door de modder helpt om de jeuk tegen te gaan.

KIJKEN als een everzwijn - wroeten naar details

We gaan kijken naar de details van een kunstwerk dat je op de volgende pagina ontdekt. Net als een everzwijn - knorrend en wroetend in de aarde - stoppen we niet voor we het detail gevonden hebben!

Wat is een detail? Dit is een ander woord voor 'hele kleine dingen.'

Zelfs zo klein dat je het bijna niet ziet, hoort of kunt lezen. Het betekent ook wel: 'onderdeel dat heel belangrijk is voor het geheel.'

Zonder details is een geheel vaak niet helemaal af. Stel je kookt soep van allerlei groenten en vergeet er peper bij te doen voor de smaak, of het regent en je doet je jas niet aan.

Kun je ook een paar details bedenken?

SPEUR (knorren mag ook) naar details in kunstwerken in de tentoonstelling

Kijk eens naar dit werk van kunstenaar Gustaaf Frederik (Gust) van de Wall Perné. Hij leefde in een heel andere tijd dan bijvoorbeeld kunstenaar Gabriela Studer. Gustaaf werd heel erg geïnspireerd door de Veluwse natuur.

- 1 Kun je ook details ontdekken?
- 2 Welke details zie je in een ander schilderij of werk in de tentoonstelling? Zie je bijvoorbeeld mensen of dieren die heel klein zijn afgebeeld?

KUNST DOOR DE OGEN VAN VELUWSE DIEREN

HET EVERZWIJN

Draagt het everzwijn een pyjama?

Kleine zwijntjes - ook wel biggen genoemd - hebben allemaal schuine strepen op hun lijfjes. Dit wordt een 'zwijnenpyjama' genoemd. Ze kunnen zo minder snel worden gezien door vijanden en het is dus bedoeld als camouflage. *Weet je wat camouflage betekent?*

Na 3 tot 5 maanden zijn de streepjes verdwenen.

TIP VOOR THUIS: een everzwijn is een echte lekkerbek.

Kijk snel achterin dit boekje en bak een lekkere honingtaart!

De Taarten van Toon (leestip)

In de dierenboeken van Toon Tellegen worden allerlei feestjes gegeven en taarten gebakken. De dieren in de verhalen van Toon houden bijna allemaal van taart.

Beukennootjestaarten, honingtaarten, maar ook hele wonderlijke taarten zoals een zwevende taart, een geheime taart, een nachttaart met vlammen, een zeewaardige taart, voor speciale dagen of gewoon als ze bij elkaar op bezoek zijn of iets te vieren hebben.

NOOTJESSCORE

 Speuren naar details in kunstwerken

 Een verhaal lezen van Toon Tellegen

 Thuis een taart bakken

Couzijn van Leeuwen, Boskast, karton, 2013, CODA collectie

KUNST DOOR DE OGEN VAN VELUWSE DIEREN

DE EEKHOORN

Het werk van kunstenaar Couzijn van Leeuwen is een belangrijk onderdeel van de collectie van CODA Museum. Couzijn woonde in een klein atelier midden in de bossen. Hier had hij al zijn materialen om zich heen en ruimte en rust om kunst te maken. Vaak maakte hij een wandeling in de natuur, luisterde naar de geluiden van de wind en de vogels, keek naar de planten, bloemen en bomen en voelde misschien aan een stukje boombast of volgde het spoor van een hert. Couzijn werkte bij voorkeur met papier en klei.

UIT ETEN MET EEN EEKHOORN Eekhoorns eten echt van alles en worden daarom ook wel 'omnivoren' genoemd. Dit betekent dat de eekhoorn planten én 'dierlijk' voedsel eet: eikels, noten, bessen, paddenstoelen en bladeren maar ook kleine vogels, vogeleieren of rupsen staan op het menu. Wist je dat de eekhoorn graag gaat uitbuiken na het eten in een nestje in de boomholtes gemaakt door de specht?

KIJKEN ALS EEN EEKHOORN De eekhoorn is een nieuwsgierig beestje en een soort acrobaat die van tak naar tak en boom tot boom springt; klimmend, spelend en rennend. De eekhoorn valt bijna nooit uit een boom en blijft in evenwicht door zijn 'stuur' - **een grote pluimstaart!**

We gaan naar dit kunstwerk kijken als een eekhoorn. Doe je mee?

Ga eerst voor de boskast staan van Couzijn en probeer de opdrachten daarna ook bij een ander kunstwerk.

- 1** *Hoe ziet het kunstwerk eruit als je op en neer springt?*
- 2** *Ga eens op één been staan. Kun je je nog steeds concentreren op het kunstwerk?*
- 3** *Kijk eens naar het kunstwerk vanuit allerlei hoeken: van onder, van boven en vanaf de zijkant. Hoe ziet het er op z'n kop uit? Wat zie je wel en niet? Vertel elkaar wat je ziet.*

TIP VOOR THUIS: kijk snel achterin dit boekje en maak de leukste bladerdieren!

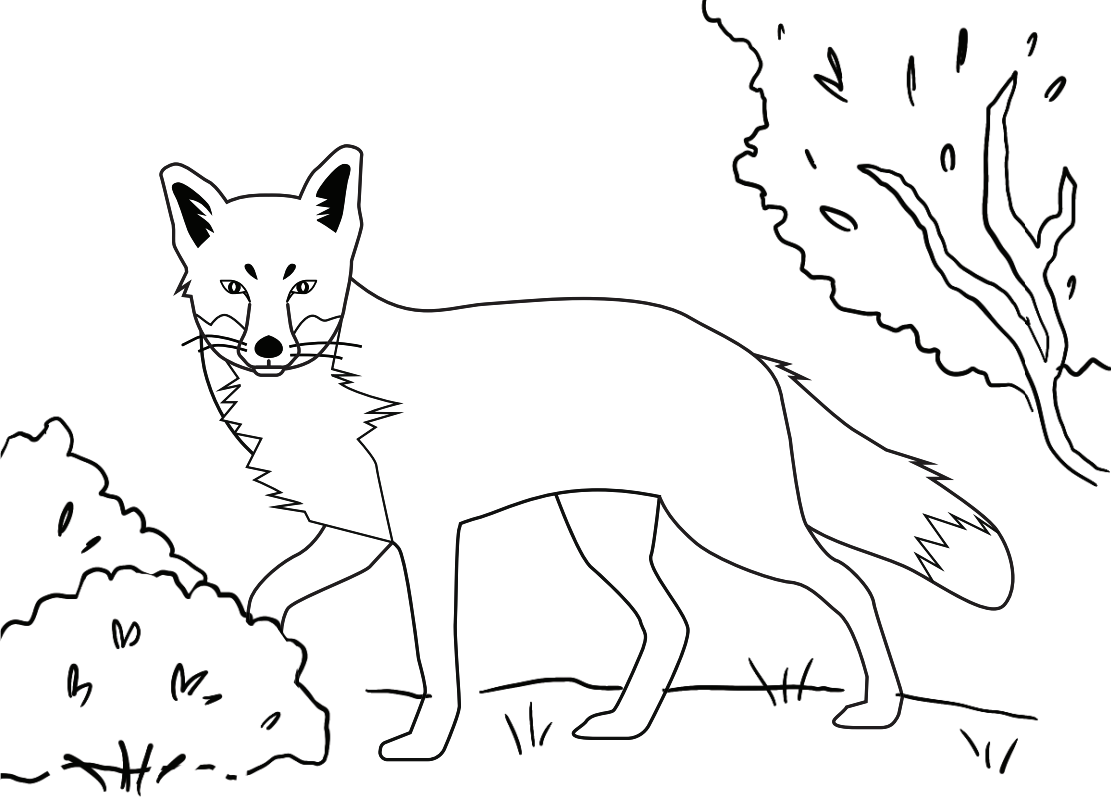
NOOTJESSCORE

Kijken als een eekhoorn naar kunstwerken

Thuis een bladerdier maken

De vos en de Veluwe

Er zijn veel vossen op de Veluwe maar je ziet ze niet zo snel want ze zijn best schuw. De vos komt vooral tevoorschijn als het schemert of nacht is. Het is een roofdier en hij jaagt op prooien zoals muizen, vogels en konijnen. Vossen kunnen zich heel goed aanpassen aan een nieuwe situatie, het zijn echte overlevers.

Slaap vosje slaap

Vossen maken een hol dat vooral door de vrouwtjes en jonge vosjes worden gebruikt maar het mannetje slaapt bijna altijd buiten.

KIJKEN met je neus als een vos

We gaan kijken met neus en oren want een vos kan heel goed ruiken en horen.

Kijk eens met je neus: zie jij iets in een kunstwerk dat je normaal gesproken kunt ruiken in het echt? Een zoete bloem? Een stinkende schoen? Een appel? Een rottende boomstronk? Noem eens 5 geuren die jij 'ziet' in een van de kunstwerken.

.....
.....

KIJKEN met je oren als een vos

Meestal kijk je met je ogen naar een kunstwerk, maar je kunt ook op een andere manier 'kijken.' *Welke muziek komt bij je op als je naar het kunstwerk op de voorkant van het boekje kijkt* (of kies een andere in de tentoonstelling)? *En welke beweging?* Heb je zin om te dansen of juist stil staan, liggen of springen?

TIP VOOR THUIS: kijk snel achterin dit boekje en maak een tijdcapsule!

NOOTJESSCORE

 Vragen over het werk van Meryl Donoghue en Teun Hocks beantwoord

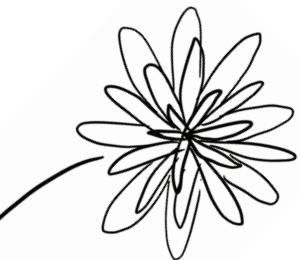
 Oprachten KIJKEN met je neus en oren Thuis een tijdcapsule maken

In de tentoonstelling ontdek je een kunstwerk van Teun Hocks met een vos en een jager. In het werk van Teun Hocks gebeurt een heleboel: je ziet een jager die op pad is en achter hem zie je een vos. Jaagt de vos op de jager of jaagt de jager op de vos? Zo zit het werk van Teun Hocks vaak vol met verhalen en humor en je wordt vaak op het verkeerde been gezet waardoor je extra goed gaat kijken naar het werk. Kijk naar het werk van Teun Hocks of naar het kunstwerk van de vos op de omslag van dit boekje van Meryl Donoghue.

1 *Wat zie je?*

2 *Welke kleuren vallen je meteen op?*

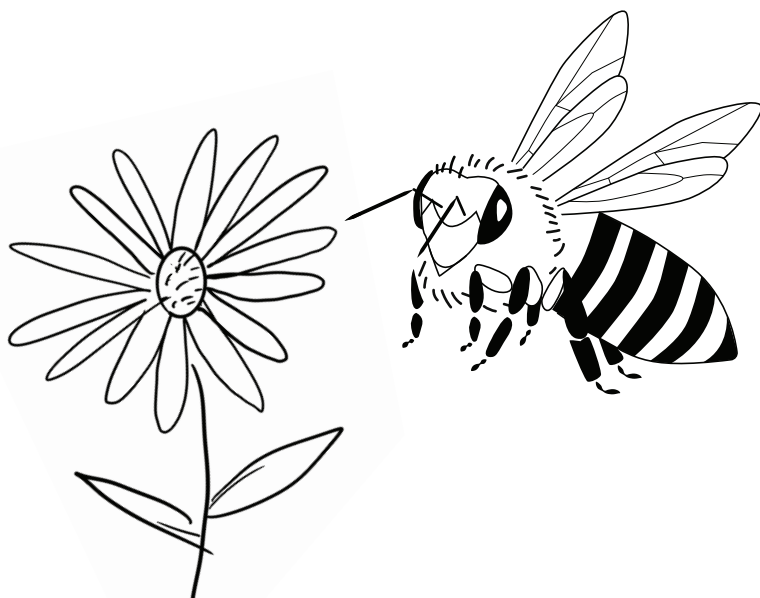
3 *Van welke materialen zijn de werken gemaakt of met welke technieken? Met alleen verf of misschien een fotocamera?*
.....

Tot slot doen we dit dier er ook nog even bij!

Wilde bijen houden van bloemen! De bij vliegt van bloem naar bloem en haalt met zijn lange tong een zoete vloeistof uit het binnenste van de bloem. Deze vloeistof heet **nectar**. De bij slokt de nectar op in een extra maagje en neemt ook het stuifmeel van de bloem mee met zijn voor- en achterpootjes.

Omdat ze van bloem naar bloem gaan met het stuifmeel aan hun lijfje, strooien ze dit uit als ze over de natuur vliegen en komen er steeds weer nieuwe bloemen en vruchtenplanten. Denk eens aan al die fleurige wilde bloemen die je langs de kant van de weg ziet staan. Wie weet heeft de wilde bij deze wel gezaaid door daar voorbij te vliegen! Ook neemt hij de nectar mee naar de bijenkorf om honing van te maken.

MAAK EEN BIJZONDERE BLOEM

Wat heb je nodig?

- Een eierdoosje van karton
- Kleurpotloden of waterverf
- Schaar en rietjes

Hoe maak je de eierbloem?

Het eerste onderdeel is wat lastig: knip één eierdopje uit de eierdoos. Dit wordt je bloem. Je kunt met je schaar rondjes erin knippen als een bloemblad, of juist puntige blaadjes. Is het gelukt? Kleur of verf de bloem in de kleuren die je mooi vindt. Of misschien wel in één van de kleuren waarover je in dit boekje hebt geleerd die de bij wel heel erg leuk vindt.

Maak een gaatje in de onderkant, groot genoeg om het rietje doorheen te doen. Dit wordt de steel. Je kunt nu zelfs met je bloem een drankje drinken!

Wist je dat bijen kleuren kunnen zien? Ze zien het beste het verschil tussen geel en blauw, maar rood kunnen ze niet zien. Als ze harder vliegen dan 5 km per uur zien ze alles in zwart-wit!

Maak de natuur blij met de bij

Wist je dat er helaas steeds minder bijen zijn? Terwijl ze heel belangrijk zijn, net als andere insecten. Dit komt onder andere doordat er minder bloemen zijn waar de bijen stuifmeel en nectar kunnen verzamelen. Wil je de bij een handje helpen? Gebruik bloemenzaadjes voor wilde bloemen en plant ze in de tuin of in een mooie (zelfgemaakte) pot op het balkon.

MUZIEK MAKEN MET DE SPECHT: MAAK THUIS EEN TROMMEL

Wat heb je nodig?

- Een schoongemaakt (koek-, soep-, verf-) blik
- Ballonnen
- Dikke postelastieken
- Eetstokjes of plantenstokjes
- Washi tape of andere leuke stickers om je trommel mooier te maken (verf is lastig op blik)

Hoe maak je de trommel?

Heb je het koffie- of soepblik goed schoongemaakt? Neem een ballon en knip het tuitje van de ballon eraf. Trek de ballon over de bovenkant van het blik en zet de ballon vast met het grote elastiek. Je bent al klaar! Wil je er ook stokken bij? Je kunt bijvoorbeeld eetstokjes gebruiken of plantenstokken. Bind wat tape aan één kant van het stokje zodat het wat 'zachter' wordt, dit geeft meer geluid om te trommelen.

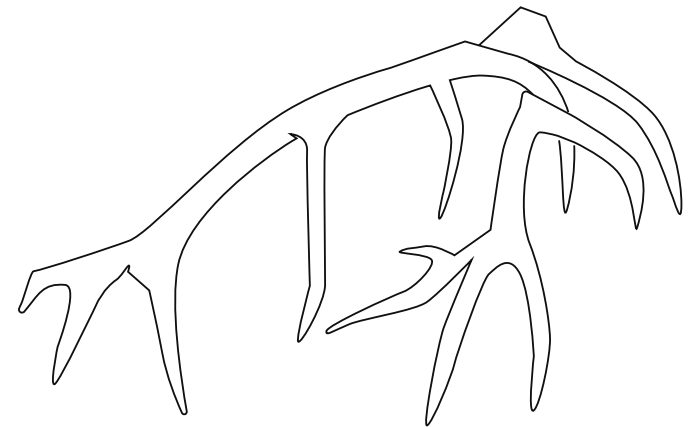
TOOIEN ALS EEN HERT: MAAK THUIS EEN GEWEI VAN PAPIER-MACHÉ

Wat heb je nodig?

- Bloem of behangpoeder
- Een kom of bak
- Water
- Een tafelkleed of andere ondergrond waarop je lekker kunt knoeien
- Een kwast
- Kranten of ander papier
- Langwerpige voorwerpen voor het gewei
- Denk aan kronkelige takjes, een paar grotere takken of rollen keukenpapier
- Een ballon of ander rond voorwerp om de hertenkop van te maken

Hoe maak je het gewei?

Maak papier-maché zoals je dat altijd in de klas maakt of online kunt vinden. Bekleed de ballon of het andere voorwerp met papier om de kop te maken. Rol het papier om de kronkelige takjes om het gewei te maken en laat alles drogen. Voeg daarna de kop en het gewei samen met lijm.

SLIM ALS EEN VOS: MAAK THUIS EEN TIJDCAPSULE

Hoe vind jij het om in de natuur te zijn? Speel je vaak buiten of ben je veel in het bos of aan zee? De natuur verandert steeds en is elk seizoen weer anders. Ook gebeurt er veel zoals klimaatverandering, plastic afval in de oceanen en andere dingen die de natuur verstoren. Hier heb je vast wel eens iets over gehoord.

Als je de natuur een brief zou schrijven, wat zou er dan in die brief staan? Wat wens jij voor de natuur? Maak de voorbereiding voor je tijdscapsule: een brief met een wens voor bomen, dieren en mensen en bewaar deze een jaar. In dat jaar volg je elk seizoen: wat valt je op en welke kleuren zie je in de lente of in de herfst? Hoe denk jij dat het met de natuur gaat over een jaar? Of over 10 jaar?

Wat heb je nodig?

- *Lege chipsbus of een blik (met deksel)*
- *Acrylverf, kwast*
- *Briefpapier, pen, kleurpotloden*
- *Grote stift*

Hoe maak je de tijdscapsule?

Maak eerst de buitenkant van je tijdscapsule: beschilder de bus in allerlei kleuren en plak er plaatjes op (kies kleuren en plaatjes die met de natuur te maken hebben). Schrijf je naam op de capsule en zet er het jaartal 2020 op. Zet daaronder:

NIET OPENEN VOOR 2022.

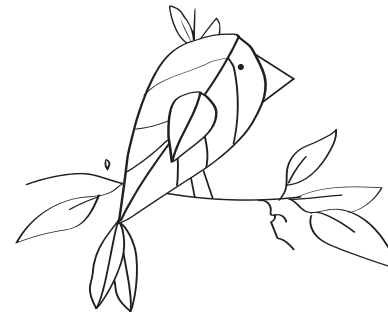

Schrijf je brief. Wat wil je schrijven aan de natuur? Wat wil jij doen voor de natuur, waar je over een jaar het resultaat van kunt zien? Is dat elke maand plastic afval op het strand of in het bos opruimen, een boom planten of misschien bloemen planten voor de bijen?

Doe je brief in de capsule en verstop deze goed! Dit kan in je kamer zijn of bijvoorbeeld in de schuur. Na een jaar open je de tijdscapsule en ga je bedenken welke wensen voor de natuur zijn uitgekomen of welke dingen je hebt gedaan. Als je dit in de klas doet: open samen jullie tijdscapsules aan het einde van het schooljaar.

VERZAMELEN ALS EEN EEKHOORN: MAAK THUIS BLADERDIEREN

Wat is er leuker dan een wandeling maken om allerlei soorten bladeren te verzamelen en daar iets van te maken? Net zoals de eekhoorn dat doet! Kijk naar de voorbeelden en ga aan de slag met bladeren en andere elementen (zoals nootjes voor de ogen) uit de natuur.

ETEN ALS EEN EVERZWIJN: MAAK THUIS EEN HONINGTAART

Een everzwijn is een echte lekkerbek dus we gaan een taart bakken. En niet zomaar eentje: een honingtaart. Vraag of iemand je wil helpen want samen taarten bakken is vaak het leukst! Het duurt ongeveer 50 minuten om de taart te maken.

Wat heb je nodig?

- 250 gram vloeibare honing (bijv. boshoning of acaciahoning)
- 100 gram boter op kamertemperatuur
- 125 ml melk
- 150 gram cakemeel
- Kom
- Handmixer
- Maatbeker
- 1 springvorm (Ø 20 cm)

Hoe maak je een honingtaart?

Verwarm de oven voor op 180 graden.

Doe de honing in een kom, doe de boter en een beetje van de melk erbij.

Pak de handmixer en pureer de honing, boter en melk.

Doe de rest van de melk erbij, daarna het cakemeel en gebruik weer de handmixer tot het een niet-kleverige massa wordt. Giet dit in de springvorm en zet de honingtaart in de voorverwarmde oven.

Kijk goed of de taart bruin is en 'loskomt' van de taartvorm.

Haal de taart uit de oven na 35-40 minuten en laat deze eerst afkoelen.

Snijd de honingtaart in plakken en smullen maar!

NOOTJESSCORE TOTAAL

Tijd voor de totaalscore: hoeveel nootjes heb jij verzameld door de vragen te beantwoorden en opdrachten uit te voeren? Maak er samen een leuke challenge van! Nog niet alle nootjes gehamsterd? Kom snel nog een keer langs of ga thuis verder op safari!

KLEUREN

HET KONIJN

DE SPECHT

HET HERT

FRAAIE VOGELS

HET EVERZWIJN

DE EEKHOORN

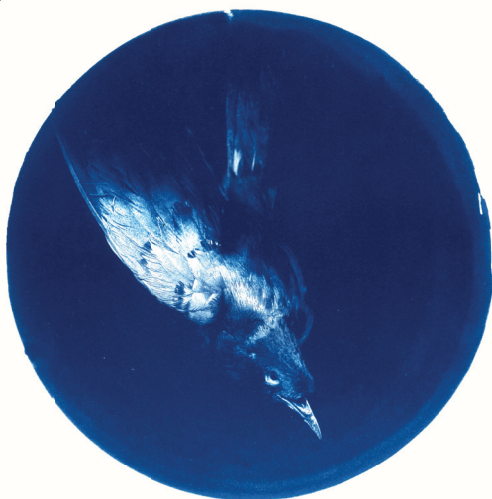

DE VOS

23

Ontdek het werk van Meryl
Donoghue op de cover en
achterkant van dit boekje in de
tentoonstelling *Van heide en
verre* in CODA Museum.

Een uitgave van **CODA Apeldoorn** | 2020
www.coda-apeldoorn.nl/heideverre